Basis ontwikkelingsgericht werken in de VVE (K1301)

Servicedocument – Portfolio + Presentatie/CGI

Uitgever: Exalo Media
Versie: 2026-10

Auteursrechtwaarschuwing

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Dit document bevat inhoud die beschermd wordt door het auteursrecht. Exalo Media bezit het auteursrecht op de tekst, afbeeldingen, grafieken, en andere inhoud die in dit document worden weergegeven, tenzij anders aangegeven.

Niets in dit document mag worden verveelvoudigd, verspreid, overgedragen, tentoongesteld, gereproduceerd, of op enige andere wijze gebruikt worden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Exalo Media. Het is strikt verboden om de inhoud van dit document te wijzigen, aan te passen of te vertalen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Exalo Media.

Exalo Media behoudt zich het recht voor om juridische stappen te ondernemen tegen personen of entiteiten die inbreuk maken op het auteursrecht van dit document.

Voor toestemming om de inhoud van dit document te gebruiken, neem contact op met:

Exalo Media
info@exalo.nl
https://exalo.nl

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Examenmatrijs D1-K1

D1-K1: Werkt ontwikkelingsgericht in de voor- en/of vroegschoolse educatie	
Complexiteit:	De beginnend beroepsbeoefenaar werkt in een kindercentrum, peuter- of kleuteropvang of op een basisschool aan het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen in de leeftijd van 2 tot 6 jaar. Hij/zij werkt systematisch en samenhangend aan de ontwikkeling van kinderen op het gebied van taal, rekenen, motoriek en aan de sociaal-emotionele ontwikkeling. Het werken met jonge kinderen maakt dat het werk hectisch is en weinig voorspelbaar qua verloop. Bij de kinderen waarmee de beginnend beroepsbeoefenaar werkt kan sprake zijn van diverse achterstanden in ontwikkeling, wat de werkzaamheden meer complex maakt. Ook het betrekken van de ouders, met mogelijk zeer diverse achtergronden, kan gecompliceerd zijn. De beginnend beroepsbeoefenaar beschikt over brede en specialistische kennis en vaardigheden om een kind gericht te begeleiden en te stimuleren in zijn/haar ontwikkeling. De kwaliteit van de interacties die hij/zij heeft met de kinderen in de groep is in grote mate bepalend voor de resultaten die hij/zij met hen behaalt.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	De beginnend beroepsbeoefenaar is verantwoordelijk voor een zelfstandige en goede uitvoering van de taken uit zijn/haar takenpakket. Hij/zij werkt in een team onder regie en (eind)verantwoordelijkheid van een leidinggevende. De taken op het gebied van de voorschoolse educatie voert hij/zij doorgaans uit onder regie van een deskundige collega die verantwoordelijk is voor VVE. Bij ingewikkelde vraagstukken of situaties kan hij/zij terugvallen op het team, de leidinggevende of de verantwoordelijke functionaris voor VVE.
Examenvorm:	Portfolio met een eindpresentatie of met een CGI. De docent of examinator kan kiezen voor de eindpresentatie of het CGI.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Werkproces: D1-K1-W1			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Oriënteert zich op de situatie en achtergrond van de voor- en/of vroegschoolse educatie	De beginnend beroepsbeoefenaar oriënteert zich op de VVE-uitvoering, achtergronden van de doelgroep en de organisatie, zodat hij/zij zich voorbereidt op zijn taken binnen het kindercentrum.	De beginnend beroepsbeoefenaar verzamelt doelbewust informatie via observeren, gesprekken en lezen, beoordeelt de waarde ervan, verwoordt de essentie van ondersteuningsplannen en handelt integer met vertrouwelijke gegevens.	De beginnend beroepsbeoefenaar heeft een volledig beeld van de situatie, uitgangspunten en achtergrond waarin ontwikkelingsgericht werken in de VVE plaatsvindt.

Werkproces: D1-K1-W2			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Grijpt en creëert kansen voor ontwikkeling	De beginnend beroepsbeoefenaar signaleert kansen voor taal-, reken-, motorische en sociaal-emotionele ontwikkeling tijdens dagelijkse bezigheden en vrij spel, en stimuleert het kind doelgericht door gerichte interventies en benoemen wat gebeurt.	De beginnend beroepsbeoefenaar toont aandacht, past sensitieve responsiviteit toe en respecteert autonomie, structureert veilig en stelt grenzen. Hij/zij stemt tijdig af met betrokkenen, intervenieert constructief en stimuleert interactievaardig begeleiden.	De beginnend beroepsbeoefenaar heeft kansen gegrepen om de ontwikkeling van het kind te stimuleren. De doelgerichte activiteiten hebben zichtbaar bijgedragen aan de ontwikkeling van het kind/de kinderen.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Werkproces: D1-K1-W3			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Volgt de ontwikkeling en legt deze vast	De beginnend beroepsbeoefenaar informeert de verantwoordelijke collega over bevindingen rond taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotionele ontwikkeling. Hij bespreekt nieuwe doelen, maakt afspraken en observeert volgens planning.	De beginnend beroepsbeoefenaar observeert methodisch en registreert nauwkeurig volgens afspraak, zonder te interpreteren. Hij analyseert gegevens en bespreekt bevindingen duidelijk en eenduidig met de verantwoordelijke collega.	De ontwikkeling van het kind is geobserveerd volgens gemaakte afspraken en gegevens zijn vastgelegd. Nieuwe ontwikkelingsdoelen zijn besproken en opgenomen in de registratie.

Werkproces: D1-K1-W4			
Titel werkproces	**Uit te voeren**	**Aanwijzingen voor de opdracht**	**Resultaat**
Werkt aan ouderbetrokkenheid	De beginnend beroepsbeoefenaar informeert ouders regelmatig over hun kind(eren)’s ontwikkeling, verzamelt inzichten, toont betrokkenheid, motiveert thuisontwikkeling, geeft tips, vraagt feedback, en helpt bij ouderbijeenkomsten.	De beginnend beroepsbeoefenaar deelt actief kennis en ervaring met ouders en stemt zijn handelen af op het ouderbeleid. Hij geeft passend advies, constructieve feedback en stemt af met collega’s.	De beginnend beroepsbeoefenaar heeft ouders betrokken bij de ontwikkeling van hun kind(eren) en hen gemotiveerd voor een stimulerende rol. Hij/zij leverde een bijdrage aan de organisatie van ouderbijeenkomsten.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Werkprocessen	**Inhoud**	**Aanwijzingen**
Alle werkprocessen	Beoordeling totale portfolio	De beoordelaar controleert eerst de kwaliteit en volledigheid van de bewijzen met de Quick Check. Daarna wordt iedere portfolio-opdracht beoordeeld met Voldaan of Niet voldaan. Minimaal vijf van de zes criteria moeten voldaan zijn. Het portfolio levert geen punten op. Als alle bijbehorende portfolio-opdrachten voldaan zijn, wordt de presentatie of het CGI afgenomen en beoordeeld. Alleen de presentatie of het CGI wordt beoordeeld met de volgende puntenschaal: - O = onvoldoende (0 punten). Wanneer het criterium niet op een acceptabele manier is uitgevoerd, zoals gewenst is in de beroepspraktijk. - V = voldoende (1 punt). De uitvoering van het criterium voldoet aan het niveau dat van de beginnend beroepsbeoefenaar kan worden verwacht. - G = goed (2 punten). De uitvoering van het criterium is bovengemiddeld goed en daarmee meer dan de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen of kunnen. De behaalde punten worden per examenmoment opgeteld. De omzettingstabel van dat moment geeft het afzonderlijke momentcijfer. De school bepaalt eventuele weging, middeling en voorwaarden voor het eindresultaat.

Examen		
Werkprocessen	**Inhoud**	**Aanwijzingen**
Alle werkprocessen	Het examen bestaat uit de portfolio-opdrachten en een mondelinge toelichting van de portfolio-opdrachten. De examinator bepaalt de tijd en locatie van de toelichting.	De examenkandidaat bereidt een presentatie of criteriumgericht interview (CGI) voor over het portfolio. De kandidaat licht de uitvoering, gemaakte keuzes en resultaten toe. In beide vormen stelt de examinator zo nodig aanvullende vragen bij de beoordelingscriteria. De beoordeling van de toelichting vindt plaats aan de hand van een beoordelingsformulier.

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Examenmomenten en registratie

Dit examen bestaat uit afzonderlijk beoordeelde examenmomenten. De school registreert de momentcijfers en bepaalt eventuele weging, middeling en voorwaarden voor het eindresultaat. Een herkansing kan per moment; andere geldige resultaten blijven behouden.

Moment	Werkprocessen	Opdrachten	Max. punten
1	D1-K1-W1, D1-K1-W2	1, 2	20
2	D1-K1-W3, D1-K1-W4	3, 4	20

Toelichting bij dit servicedocument

Dit servicedocument geeft een beknopt overzicht van de opbouw en inhoud van het exameninstrument. Het document is bedoeld om opleidingen en examencommissies te helpen bij de **oriëntatie op het examenproduct**.

Omdat exameninstrumenten zelf niet vrij gedeeld kunnen worden, biedt dit servicedocument inzicht in onder andere:

- De structuur van het examen
- De relatie met het kwalificatiedossier of keuzedeel
- De toetsmatrijs
- De manier van beoordelen

Op basis van deze informatie kunnen opleidingen doorgaans goed beoordelen of het exameninstrument aansluit bij hun onderwijs en examinering.

Voorbeelden van examenmateriaal

Wilt u een beter beeld krijgen van de manier waarop Exalo examens ontwikkelt? Op onze website vindt u een aantal **voorbeelddocumenten** die laten zien hoe examens, beoordelingsformulieren en instructies zijn opgebouwd.

Deze voorbeelden zijn te vinden via: https://exalo.nl/ons-concept/

Veelgestelde vragen

Veel praktische vragen van opleidingen gaan bijvoorbeeld over:

- Hoe een exameninstrument wordt ingezet in de praktijk
- Hoe de beoordeling is opgebouwd
- Welke documenten worden meegeleverd
- Hoe het vaststellen door de examencommissie werkt

Op de productpagina van elk exameninstrument vindt u daarom een **uitgebreide FAQ** met antwoorden op de meest gestelde vragen.

Afnamevorm van het examen

Exalo Media ontwikkelt exameninstrumenten met een afnamevorm die past bij de aard van het werkproces of het keuzedeel. Afhankelijk van het examen kan dit bijvoorbeeld bestaan uit een praktijkopdracht, een beroepsproduct, een gesprek, een observatie in de praktijk of een combinatie van deze onderdelen. In het servicedocument staat beschreven **welke afnamevorm voor dit exameninstrument is uitgewerkt** en hoe de beoordeling plaatsvindt.

Wij realiseren ons dat opleidingen hun onderwijs en examinering soms anders hebben ingericht. Het kan daarom voorkomen dat de standaard afnamevorm van een exameninstrument niet volledig aansluit bij de manier waarop een opleiding het onderwijs heeft georganiseerd.

In dat geval kan in overleg worden gekeken naar **alternatieve afnamevormen of aanpassingen aan het exameninstrument**. Denk bijvoorbeeld aan een andere combinatie van examenonderdelen of een aangepaste manier van beoordelen. Dergelijke aanpassingen worden altijd afgestemd met de opleiding en moeten plaatsvinden **voordat het exameninstrument ter vaststelling wordt aangeboden aan de examencommissie**.

Afhankelijk van de aard en omvang van de aanpassing kunnen hiervoor **ontwikkel- of aanpassingskosten** in rekening worden gebracht. Heeft uw opleiding specifieke wensen rondom de afnamevorm van het examen? Neem dan gerust contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

Vaststelling van het exameninstrument

Exameninstrumenten van Exalo worden aangeboden voor gebruik via een **Route 2 vaststellingsprocedure**. Dit betekent dat het exameninstrument wordt vastgesteld door de **examencommissie van de onderwijsinstelling** die het examen gebruikt.

Wij adviseren daarom om vóór aanschaf of inzet **af te stemmen met de eigen examencommissie** of deze werkwijze aansluit bij het beleid van de instelling. Het servicedocument en de bijbehorende toetsmatrijs zijn opgesteld om examencommissies te ondersteunen bij deze beoordeling.

Vragen of aanvullende informatie

Heeft uw opleiding of examencommissie aanvullende vragen over het exameninstrument, de documentatie of de inzet in de praktijk? Neem dan gerust contact met ons op. Wij denken graag mee:

- ➔ https://exalo.nl
- ➔ info@exalo.nl